

CY000NIC025 - ΠΟΤΑΜΙΟ ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΤΙΚΟ ΦΡΑΓΜΑ ΑΝΑΣΧΕΣΗΣ ΛΥΘΡΟΔΟΝΤΑ ΚΑΤΩ ΔΗΜΜΑ

Περιγραφή

Ο όρος Ποτάμιο Εμπλουτιστικό Φράγμα Ανάσχεσης (ΠΕΦΑ) περιγράφει μικρά φράγματα (δήμματα) που κατασκευάστηκαν σε ποτάμια για περιοδική κατακράτηση των ρεόντων υδάτων, για σκοπούς εμπλουτισμού των υπόγειων υδροφορέων και/ή μείωση πλημμυρικών φαινομένων. Συχνά κατασκευάζονται με τη χρήση συρματοκιβωτίων με πέτρες (gabion) κάθετα στη ροή του ποταμού.

Το ΠΕΦΑ Λυθροδόντα 'Κάτω Δήμμα' NIC025 βρίσκεται στη κοίτη του ποταμού Κουτσού (Γιαλιά). Είναι το δεύτερο από τα δυο (NIC024) ΠΕΦΑ που βρίσκονται κατά μήκος του ίδιου ποταμού. Τροφοδοτείται από τη ροή του ποταμού και η παρουσία του νερού είναι μόνιμη. Βρίσκεται εντός των διοικητικών ορίων της κοινότητας Λυθροδόντα, σε απόσταση 0.87 km δυτικά του κέντρου της κοινότητας.

Κατασκευάστηκε το 1945 από το Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων (ΤΑΥ), για σκοπούς άρδευσης, περιοχής 34 εκταρίων (1). Έχει χωρητικότητα 32000 m³ και τροφοδοτείται από τη ροή του ποταμού, ο οποίος αποστραγγίζει λεκάνη απορροής έκτασης 8,63 km² (2). Με βάση την κατηγοριοποίηση του ΤΑΥ κατατάσσεται στα «Μικρά Φράγματα» (1).

Κατά την ημέρα της επιτόπιας επίσκεψης το ΠΕΦΑ υπερχείλιζε.

Η βλάστηση του υγροτόπου περιλαμβάνει θαμνώδη και δενδρώδη είδη όπως *Nerium oleander*, *Calicotome villosa*, *Ceratonia siliqua*, *Vitex agnus-castus*, *Olea europaea*, *Pinus brutia*, *Rubus sanctus*, *Sarcopoterium spinosum*, υπερυδατική με *Scirpoides holoschoenus*, *Arundo donax*, *Phragmites australis* και το ξενικό *Eucalyptus* sp.

Στη πανίδα του υγροτόπου απαντώνται τα τρία είδη αμφιβίων *Hyla savignyi*, *Pelophylax bedriagae* και *Bufo viridis*. Καταγράφηκαν και δύο είδη πτηνών τα *Carduelis carduelis* και *Parus major*.

Το ΠΕΦΑ εμπίπτει στη Σημαντική Περιοχή για τα Πουλιά «Δάσος Μαχαιρά - Τζιόνια» (3). Το ΠΕΦΑ είναι σε άμεση γειτνίαση με οικίες.

Η βιολογική αξία του υγροτόπου χαρακτηρίζεται ως μεσαία λόγω της σημαντικής βιολογικής ποικιλότητας που υποστηρίζει.

Περίοδος αναφοράς πρωτογενών δεδομένων: 25/02/2015

Απογραφείς: Α. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, Γεωργία Μιχαηλίδου

(1) Χριστοφίδης Ν., Κύρου Κ., Πιστή Ε., Ιωάννου Α., Αυγουστή Μ., Χατζηγιάννη Ν. (2009). Φράγματα της Κύπρου. Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, Υπουργείο Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

(2) Evangelidou S. (2011). Dams of Cyprus and their environment. Energy, Environment and Water Research Center (EEWRC). The Cyprus Institute.

(3) Hellicar M., Anastasi V., Beton D., Snape R. (2014). Important Bird Areas of Cyprus. Birdlife Cyprus, Nicosia, Cyprus.

Βιβλιογραφική Παραπομπή στο Υγροτόπιο Κύπρου:

Παπαθεοδούλου Α., Σεργίδης Λ., Μιχαήλ Κ., Emirzade T., Βίκτωρα Μ., Αναστάση Α. 2015 – (συνεχής ενημέρωση): Υγροτόπιο Κύπρου- Απογραφή των Κυπριακών Υγροτόπων. Δημοσιεύεται στο <http://www.cypruswetlands.org>, πρόσβαση [ημερομηνία].

Γενικές πληροφορίες

Βασικές πληροφορίες

Τοποθεσία υγροτόπου:	Εσωτερικός
Τύπος υγροτόπου:	Τεχνητός
Φυσικός / Τεχνητός:	Ποτάμιο εμπλουτιστικό φράγμα ανάσχεσης
Περιοχή (Ha):	0.13889

Hydrological interaction with other wetland:	Ναί - NIC024, NIC113,
Αλατότητα νερού:	Γλυκό
Είσοδος γλυκού νερού:	Χείμαρρος / Ρύακας
Επιφανειακή έξοδος νερού:	Έξοδος ελεγχόμενη από υπερχειλιστή
Ελεύθερη επιφάνεια νερού (%):	> 95
Υδροπερίοδος:	Μόνιμη

Γεωγραφική πληροφορία

Επαρχία:	ΛΕΥΚΩΣΙΑ
Minicipality/Community:	ΛΥΘΡΟΔΟΝΤΑΣ
Coordinates (WGS84):	33.288590 E - 34.949480 N

Βιολογική σημασία

Βιολογική σημασία:	Μεσαία
---------------------------	--------

Ramsar wetland types

Τύπος Ramsar	Κάλυψη (%)
2 -- Λιμνούλες αγροκτημάτων για άρδευση φυτών και εξασφάλιση νερού σε ζώα καθώς και μικρές δεξαμενές (< 80 στρέμματα)	> 95

Καθεστώς προστασίας και άλλοι χαρακτηρισμοί

Καθεστώς προστασίας

Κατηγορία καθεστώτος προστασίας	Υποκατηγορία καθεστώτος προστασίας	Ονομασία περιοχής	Κωδικός	Κάλυψη (%)	Νομοθεσία
Πολεοδομικό καθεστώς	Άλλο		Z3	82	

Σημαντικές Περιοχές για τα Πουλιά

Κωδικός IBA	Ονομασία περιοχής	Κάλυψη (%)
12003	Δάσος Μαχαιρά - Τζιόνια	100

Οικοσυστημικές Υπηρεσίες, Δραστηριότητες & Επιπτώσεις

Οικοσυστημικές Υπηρεσίες

Τύπος Οικοσυστημικής υπηρεσίας	Οικοσυστημικές Υπηρεσία	Κλίμακα Οφέλους	Σημαντικότητα
Προμηθευτικές υπηρεσίες	Γλυκό νερό		
Υποστηρικτικές υπηρεσίες	Παροχή ενδιαιτημάτων		

Δραστηριότητες στον υγρότοπο

Δραστηριότητες	Ένταση
090 = Άλλες δραστηριότητες διατήρησης	Μικρή
530 = Βελτιωμένη πρόσβαση στην περιοχή	Μεγάλη

Δραστηριότητες στη λεκάνη απορροής

Δραστηριότητες	Ένταση
107 = δενδρώδεις καλλιέργειες	Μεσαία
401 = συνεχής δόμηση	Μεσαία
420 = Απορρίψεις απορριμμάτων / αδρανών	Μικρή
502 = οδικό δίκτυο	Μεγάλη
530 = Βελτιωμένη πρόσβαση στην περιοχή	Μεγάλη

Οικότοποι & Βλάστηση

Τύποι βλάστησης

Τύπος βλάστησης	Κάλυψη (%)
Θαμνώδης / Δενδρώδης	26 - 50
Ξενικά Είδη	
Υπερδατική	51 - 75

Είδος

Χλωρίδα

Είδος	Κυριαρχία	Reference
Arundo donax	Κυρίαρχο	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, Γεωργία, 25/02/2015
Calicotome villosa	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, Γεωργία, 25/02/2015
Ceratonia siliqua	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, Γεωργία, 25/02/2015
Eucalyptus sp.	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, Γεωργία, 25/02/2015
Nerium oleander	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, Γεωργία, 25/02/2015
Olea europaea	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, Γεωργία, 25/02/2015
Phragmites australis	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, Γεωργία, 25/02/2015
Pinus brutia	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, Γεωργία, 25/02/2015
Rubus sanctus	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, Γεωργία, 25/02/2015
Sarcopoterium spinosum	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, Γεωργία, 25/02/2015
Scirpoides holoschoenus	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, Γεωργία, 25/02/2015
Vitex agnus-castus	Παρόν	A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, Γεωργία, 25/02/2015

Πανίδα

Πτηνά	Πληθυσμός	Κατάσταση φωλιάσματος	Αναφορές
Carduelis carduelis (L., 1758)	1-10		A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, Γεωργία, 25/02/2015
Parus major (L., 1758)	1-10		A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, Γεωργία, 25/02/2015
Αμφίβια	Παρουσία στον υγρότοπο		Αναφορές
Hyla savignyi (Audouin, 1827)			A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, Γεωργία, 25/02/2015
Pelophylax bedriagae (Pallas 1771)			A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, Γεωργία, 25/02/2015
Bufotes viridis (Laurenti, 1768)			A. Παπαθεοδούλου, Λ. Σεργίδης, Γεωργία, 25/02/2015
Ψάρια	Παρουσία στον υγρότοπο		Αναφορές
Carassius carassius (Linnaeus, 1758)			Τμήμα Αλιείας

Αναφορές

Evangelidou S. (2011). Dams of Cyprus and their environment. Energy, Environment and Water Research Center (EEWRC). The Cyprus Institute.

Hellicar M., Anastasi V., Beton D., Snape R. (2014). Important Bird Areas of Cyprus. Birdlife Cyprus, Nicosia, Cyprus.

Χριστοφίδης Ν., Κύρου Κ., Πιστή Ε., Ιωάννου Α., Αυγουστή Μ., Χατζηγιάννη Ν. (2009). Φράγματα της Κύπρου. Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων, Υπουργείο Γεωργίας Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος.

Αντιπροσωπευτική φωτογραφία & Χάρτης

NIC025

**ΠΟΤΑΜΙΟ ΕΜΠΛΟΥΤΙΣΤΙΚΟ ΦΡΑΓΜΑ ΑΝΑΣΧΕΣΗΣ ΛΥΘΡΟΔΟΝΤΑ 'ΚΑΤΩ ΔΗΜΜΑ' /
LYTHRODONTAS RECHARGE WEIR 'KATO DIMMA'**

Πρόγραμμα απογραφής των υγροτόπων της Κύπρου / Inventory of the wetlands of Cyprus

Δεδομένα Χάρτη: Google, DigitalGlobe

Map Data: Google, DigitalGlobe

 Όρια Υγρότοπου / Wetland's Boundaries

TERRA CYPRIA
Το Κέντρο Ιατρικά Προσταγείας Τον Περιβάλλοντος
Της Στήλης Κοινωνικών Φορημάτων
Κέντρο Ζώνης Κοινωνία Υγείας

ΥΓΡΟΤΟΠΙΟ
Κύπρου